

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.69.2020.TDom

z dnia 27 maja 2020 r.

Rady Miejskiej w Szprotawie

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XX/146/2020 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 24 kwietnia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały Nr III/24/06 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 15 grudnia 2006r. w sprawie zasad przyznawania diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych radnym Rady Miejskiej w Szprotawie, w części dotyczącej §1 ust. 2.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 24 kwietnia 2020 Rady Miejskiej w Szprotawie podjęła uchwałę w sprawie zmiany uchwały Nr III/24/06 Rady Miejskiej w Szprotawie z dnia 15 grudnia 2006r. w sprawie zasad przyznawania diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych radnym Rady Miejskiej w Szprotawie.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 27 kwietnia 2020 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdza, iż uchwała w części istotnie narusza prawo, tj. z art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) - dalej u.s.g.

Na mocy §1 ust. 2 badanej uchwały zmieniony został §2 uchwały Nr III/24/06, który otrzymał nowe brzmienie "*Dieta miesięczna ulega obniżeniu o kwotę 50% diety podstawowej za każdą nieobecność nieusprawiedliwioną radnego na sesji rady lub posiedzeniu komisji, której jest członkiem. Łączna wysokość obniżenia w jednym miesiącu nie może przekroczyć wysokości diety podstawowej.*" W porównaniu z pierwotnym brzmieniem tego paragrafu, różnica polega na zastosowaniu wyższego obniżenia diety podstawowej (z 25% do 50%), oraz na wprowadzeniu obniżenia diety tylko w wypadku *nieusprawiedliwionej nieobecności* radnego. Co do wysokości zastosowanej obniżki diety organ nadzoru nie ma wątpliwości, ta natomiast dotyczy wprowadzenia kategorii *nieobecności nieusprawiedliwionej*.

Należy mieć na względzie, że radny pełni tę funkcję społecznie. Dieta nie stanowi wynagrodzenia za pracę, tylko ekwiwalent utraconych korzyści głównie z tytułu pomniejszonego wynagrodzenia za pracę, jak i innych zarobków, które radny mógłby uzyskać w czasie, który poświęca na działalność na rzecz samorządu - w związku z obecnością na sesjach rady gminy, posiedzeniach komisji bądź wykonywania innych obowiązków związanych z wykonywaniem

mandatu. Ustawodawca w art. 25 ust. 4 u.s.g. przyznał radzie gminy uprawnienie do sprecyzowania reguł (zasad), na jakich przysługiwać będzie rekompensata (wyrównanie wydatków i strat) w związku z wykonywaniem mandatu radnego. Skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat wynikających z wykonywaniem funkcji radnego, to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem tej funkcji, a nie z tytułu samego bycia taką osobą. W orzecznictwie i doktrynie akceptuje się wypłacanie diety w formie zryczałtowanej, z tym zastrzeżeniem, że rada gminy określi w sposób niebudzący wątpliwości zasady potrącania diet z tytułu nieobecności radnego na sesjach rady, posiedzeniach komisji rady i ewentualnie w innych pracach.

Kwestionowaną uchwałą Rada Miejska w Szprotawie nie dochowała wymogu precyzyjnego określenia zasad potrącania diet radnych gminy z tytułu ich nieobecności. Pojęcie „nieusprawiedliwiona nieobecność” jest terminem nieostrym, a w uchwale Rada nie sprecyzowała, jaką nieobecność należy uznać za nieusprawiedliwioną. Przy czym należy również pamiętać o rekompensacyjnym charakterze diety. Jeżeli radny w czasie swojej nieobecności podczas prac rady lub jej organów, nie wykonuje innych czynności związanych z pełnieniem mandatu to nie powinien otrzymać z tego tytułu diety, chociażby ta nieobecność była usprawiedliwiona. Nie może być również tak, że to przewodniczący rady w sposób dobrowolny, tj. nieskrępowany stosowanymi regulacjami uchwały wydanej na podstawie art. 25 ust. 4 u.s.g. rozstrzyga o kwalifikacji danej nieobecności jako usprawiedliwionej bądź nieusprawiedliwionej. Taki zabieg legislacyjny stanowi *de facto* nieuprawnione przeniesienie na przewodniczącego rady gminy wyłącznej kompetencji rady gminy do określania zasad przyznawania radnym diet.

Opisane powyżej nieprawidłowości stanowią o istotnym naruszeniu art. 25 ust. 4 u.s.g.

Organ nadzoru stoi na stanowisku, że jeżeli radny w czasie swojej nieobecności podczas prac rady lub jej organów, nie wykonuje innych czynności związanych z pełnieniem mandatu, to jego nieobecność jest nieusprawiedliwiona. Wynika to z funkcji kompensacyjnej diety.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. Wojewody Lubuskiego

Paweł Witt

Wydział Nadzoru i Kontroli - Dyrektor
Wydziału Nadzoru i Kontroli